

Výběrový kurz: Interkulturalita ve Skandinávii

Kód kurzu: ASK500353

Skandinavistika, FF UK

LS 2023, čtvrtek: 14:10 - 15:45, blokový seminář 15.-16.5. 2023

Místnost: 319, 3. patro, nám. Jana Palacha

Kontakt: radka.stahr@ff.cuni.cz

Platforma s literaturou a možností interakce:

MS Teams, tým: „Skandinavistika – magisterské a volitelné kurzy“

kanál: „ASK500353 Interkulturalita ve Skandinávii“

Výběrový seminář je zaměřen na **interkulturalitu** ve Skandinávii, tedy na vzájemnou interakci různých kulturních skupin žijících na území evropského Severu. V diachronní perspektivě budou představeny nejdůležitější milníky severských interkulturních vztahů (např. historický pohled na kolonizaci a migraci do/ze Skandinávie), v synchronní perspektivě pak bude pojednáno současné postavení etnických minorit, jako jsou Sámové nebo Gróňané.

Vedle samotné interkulturní situace ve skandinávském prostředí bude na semináři zohledněna i její **reflexe v literatuře**. Na základě úryvků z vybraných děl se studenti seznámí především se současnou severskou postkoloniální a migrační literaturou.

Zdroj obrázků: wikipedia.dk/se/no

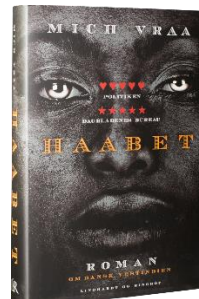
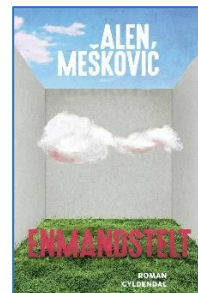
Úryvky z literárních textů, které budeme na semináři rozebírat, je doporučeno číst **v originálních jazycích** (dánština, norština, švédština). Úmyslně ale byly vybrány knihy, které byly přeloženy do češtiny, takže se kurzu mohou zúčastnit i studenti nižších ročníků, kteří si na četbu ve skandinávských jazycích ještě netroufají.

Forma kurzu

Kurz se koná prezenčně každých 14 dní a je doplněn blokovým seminářem **15.-16.5.2023**.

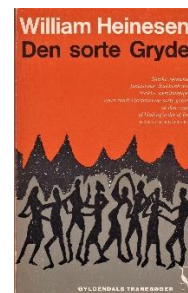
Program kurzu

- 1) Úvod do kurzu, vymezení základních teoretických termínů (16.2.)
- 2) Kulturní interakce ve Skandinávii – diachronní a synchronní přehled (2.3.)
- 3) Migrace do a ze Skandinávie (16.3.)
- 4) Migrační literatura, text: Alan Meškovič: *Enmandstelt* (2016) (30.3.)
- 5) Kolonialismus a Skandinávie (13.4.)
- 6) Postkoloniální literatura, text: Mich Vraa: *Håbet* (2016) (27.4.)

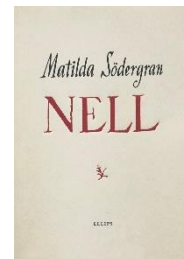
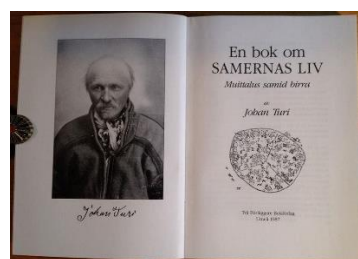
Blokový seminář 15.5.

- 7) Kolonizace Grónska
text: Kim Leine: *Profeterne i Evighedsfjorden* (2012)
- 8) Grónská literatura
text: Niviaq Korneliussen: *Blomsterdalen* (2020)
- 9) Faerské ostrovy a faerská literatura
text: William Heinesen: *Den sorte gryde* (1949)

Blokový seminář 16.5.

- 10) Sámové a sámská literatura
text: Johan Turi: *Vyprávění o životě Sámů* (orig. 1910)
- 11) Finsko-švédská menšina a literatura
text: Matilda Södergran: *Nell* (2021)
- 12) Závěrečná diskuze

Atestace: zápočet

Podmínky udělení atestace:

- účast na semináři (max. 2 absence)
- domácí příprava – četba zadaných textů
- aktivní účast v hodinách (diskuze, skupinové práce, prezentace výsledků)

Četba ke kurzu Interkulturalita ve Skandinávii, LS 2023

Povinná četba - k dispozici na Teams

2.3. Samostatné rešerše k národnostním menšinám v zemi, jejíž jazyk student studuje.

16.3. Frank, Søren: „Four Theses on Migration and Literature“. In: Gebauer, Mirjam (etc.): *Migration and Literature in Contemporary Europe*. München: Martin Meidenbauer, 2010, 39-57.

30.3. Meškovič, Alan: *Enmandstelt*. København: Gyldendal, 2016. (úryvek)

13.4. Schurmatz, A.M., van der Liet, H.A.: „Indledning: Postkolonialisme og nordisk litteratur. En orientering“. In: *Postkoloniale tilgange til nordisk rejselitteratur*. Amsterdam: Scandinavisch Instituut, 2004, 3-14.

27.4. Vraa, Mich: *Håbet*. København: Lindhardt og Ringhof, 2016. (úryvek)

15.5. Leine, Kim: *Profeterne i Evighedsfjorden*. København: Gyldendal, 2012. (úryvek)

15.5. Korneliussen, Niviaq: *Blomsterdalen*. København: Gyldendal, 2020. (úryvek)

15.5. Heinesen, William: *Den sorte gryde*. København: Gyldendal, 1972. (úryvek)

16.5. Turi, Johan: *Vyprávění o životě Sámu*. In: *Plav 8/2020*. (úryvek)

16.5. Södergran, Matilda: *Nell*. In: *Plav 6/2022*. (úryvek)

Znalost povinné četby bude ověřena při diskuzích, samostatných i skupinových pracích.

Rozsah zadaných textů není příliš velký a je očekávána **100% příprava na každou hodinu!**

Platformou pro sdílení materiálů, komunikaci a diskuzi mimo čas výuky je **Microsoft Teams**.
V kanále „ASK500353 Interkulturalita ve Skandinávii“ najdete tyto složky:

➤ **Povinná četba**

- veškeré výše uvedené články a úryvky
- v případě beletristického textu úryvek v originálním jazyce i v češtině

➤ **Prezentace**

- PowerPoint prezentace z každé hodiny

➤ **Důležité odkazy**

- Word dokument s nejdůležitějšími odkazy ke skandinávským institucím zabývajících se interkulturními vztahy

➤ **Rozšiřující materiály**

- články k probíraným tématům, které nejsou uvedené v povinné literatuře a mohou posloužit zájemcům o prohloubení tématu

Doporučená teoretická četba

Všechny uvedené knihy a články jsou k dispozici v Knihovně Jana Palacha nebo na vyžádání u vedoucí kurzu.

Tato četba není povinná, ale doporučena pro samostatné prohloubení tématu.

- **Teorie interkulturality**

Dietz, Gunther, Callan, Hilary: „Interculturality“. In: *The International Encyclopedia of Anthropology*. Oxford: John Wiley & Son, 2018.

Leskovec, Andrea: *Einführung in die interkulturelle Literaturwissenschaft*. Darmstadt: WBG, 2011.

- **Migrace a migrační literatura**

Humpál, Martin; Březinová, Helena (eds.): *Migration and Identity in Nordic Literature*. Praha: Karolinum 2022.

Einhorn, Eric, Harbison, Sherrill, Huss, Markus: *Migration and Multiculturalism in Scandinavia*. University of Wisconsin Press, 2022.

- **Kolonialismus a postkoloniální literatura**

Loomba, Ania: *Colonialism/Postcolonialism*. London: Routledge, 1998.

Rud, Søren, Ivarsson, Søren: *Globale og postkoloniale perspektiver på dansk kolonihistorie*. Aarhus: Universitetsforlag 2021.

- **Grónsko a grónská literatura**

Kristensen, Kristian Sjøby (etc.): *Greenland and the International Politics of a Changing Arctic: Postcolonial Paradiplomacy between High and Low Politics*. Milton: Routledge, 2018.

Thisted, Kirsten: "Danske Grønlandsfiktioner. Om billedet af Grønland i dansk litteratur." In: *Kosmorama* 232, 2003, s. 32-67.

- **Faerské ostrovy a faerská literatura**

Ólavsstovu, Vár í, Kløvstad, Jan: *Tårnet midt i verden: – en bog om William Heinesen*. Nordic Council of Ministers, 1994.

Wylie, Jonathan: *The Faroe Islands: Interpretations of History*. Kentucky: University Press, 2021.

- **Sámové a sámská literatura**

Aamold, Svein: *Sami Art and Aesthetics: Contemporary Perspectives*. Aarhus, Universitetsforlag, 2017.

Hingarová, Hubáčková, Kovář (eds.): *Sámové. Jazyk, literatura a společnost*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2009.

- **Finskošvédská menšina a literatura**

Ekman, Michel (ed.): *Finnlands svenska litteratur 1900-2012*. Helsingfors: Sällskapet, 2014.

Dlask, Jan: *Dějiny finskošvédské literatury v perspektivě bourdieuovské sociologie*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2018.

